

Nr 5.

Av herr **Hagberg** i Luleå **m fl.**, *angående sådan ändring av allmänna strafflagen, att krigspropaganda blir straffbelagd.*

Ett överväldigande flertal av alla invånare i vårt land lika väl som i andra länder betraktar kriget såsom en katastrof och uppgiften att förhindra det hotande tredje världskriget som den ojämförligt angelägnaste. Fredsviljan har i århundraden varit fast förankrad i de arbetande folkmassorna, vilka av dyrköpt erfarenhet lärt att för dem kriget endast medför fasor och elände — däremot aldrig höjt välstånd. Till detta kommer i våra dagar, att *hela* befolkningen, oavsett kön, ålder eller boningsort, genom bombfällning och beskjutning blir utsatt för direkta krigshandlingar. Såsom bland andra den engelske nobelpristagaren professor Blackett framhållit, har i synnerhet den amerikanska militärledningen gjort bombfällning emot civilbefolkningen till en hörnpelare i krigföringen. Detta har ju också bekräftats av de amerikanska truppernas systematiska ödeläggande av koreanska städer oavsett dessas karaktär eller betydelse för fronten.

Det är sålunda med allt skäl som den arbetande befolkningen med långt större ovilja än någonsin tänker sig indragen i ett krig. Likaså kan fastslås, att de kretsar som för personlig vinning eller i politisk spekulation söka frambesvärja ännu ett krig förbereda värre förbrytelser emot folket än vad tidigare krigsanstiftare varit i stånd till att begå.

Förekommer då verkligen en aktivitet, som syftar till att framkalla krig? Det kan inte råda något tvivel om att en sådan aktivitet förekommer. De krafter, som inspirerade och organiserade interventionskrigen emot den nybildade sovjetstaten efter det första världskriget, och de krafter, som genom öppet eller förtäckt stöd åt de nazistiska krigsanstiftarna möjliggjorde för dessa att begå de gigantiska förbrytelserna emot en rad folk, samma krafter äro även nu verksamma. Kampen mot kriget måste i dag vara en huvudfråga för alla människor av god vilja, oberoende av politiska eller andra meningsskiljaktigheter.

Ett viktigt led i kampen mot kriget är att förbjuda propaganda som syftar till krig eller som framställer kriget såsom något nödvändigt. Lika väl som det är påvisbart, att krigets krafter äro verksamma på andra områden, lika väl är det påvisbart, att de söka bearbeta folkopinionen för att framställa ett krig såsom gynnsamt eller i varje fall ofrånkomligt. Och om också de individer, vilka hoppas något av ett krig, äro få till antalet, så ha

de dock till sitt förfogande stora resurser, inte minst av opinionsbildande art. Det är därför ett allmänt intresse, att krigspropaganda förhindras.

Det kan med visst fog sägas, att det är svårt att avgöra vad som är krigspropaganda. Ett pessimistiskt uttalande om krigets oundviklighet kan sålunda vara till gagn för krigets krafter, utan att det därför kan stämplas som krigspropaganda. Det förekommer emellertid, exempelvis i vissa tidningar, en kvalificerad krigspropaganda, som inte upphör att vara krigspropaganda genom att någon mening om att givetvis alla hoppas på fred pressas in mot slutet. Då en stor dagstidning exempelvis med kraftig rubrik och utan citationstecken förkunnar: *Tredje världskriget har börjat*, så är detta i lika hög grad skadegörelse mot allt fredsarbete som det är en grov förfalskning av den verkliga situationen. Då en ledande militärperson offentligen betecknar vårt lands deltagande i ett anfallskrig som ett gynnsamt krigsfall, så är detta likaså skadegörelse mot fredens krafter och ett led i försöken att utrusta de krigsaktivistiska elementen med argument.

Principiellt skulle en kriminalisering av krigspropaganda vara en avsevärd framgång för alla fredens krafter, oberoende av varifrån de olika människorna eller organisationerna anse att krigsfaran hotar. Det förtjänar också framhållas, att den stora världsfredskongressen i Warszawa i november 1950, vilken representerade skilda politiska och religiösa riktningar inom praktiskt taget jordens alla länder, reste krav på att krigspropaganda skall förbjudas i lag. Ett antal stater har också redan genomfört en lagstiftning, som tillmötesgår detta krav.

Med hänvisning till vad ovan sagts föreslås,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag till sådan ändring av allmänna strafflagen, att krigspropaganda blir straffbelagd.

Stockholm i januari 1951.

H. Hagberg.

Gustav Johansson.

Erik Karlsson.

Helmer Holmberg.
